Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

Проект!

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е №

от …… 2024 година

за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях, приета с Постановление на Министерския съвет № 314 от 04.12.2006 г. (обн., ДВ, бр. 100 от 2006 г., изм. и доп., бр. 68 от 2012 г. и бр. 79 от 2017 г., доп., бр. 38 от 2019 г.)

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

П О С Т А Н О В И:

§ 1. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 думата „приемна” се заличава.

2. В ал. 2 думите „на детето, изработен от дирекция „Социално подпомагане“ се заменят с „по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето“.

3. В ал. 3 думата „институции“ се заменя със „социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа”.

4. В ал. 5 се създава т. 5:

„5. чиито родители са приети за продължително лечение в болница и няма роднини или близки, при които детето да се отглежда временно до възстановяването им.”

5. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Срокът на дългосрочното настаняване в приемно семейство по ал. 4 не може да бъде по-дълъг от две години, като задължително се преразглежда на всеки 6 месеца, както и при необходимост или при промяна на обстоятелствата. Срокът може да бъде удължаван по изключение само, ако за децата няма възможност да бъдат реинтегрирани в биологичното семейство, осиновени или настанени в семейство на роднини или близки.”

6. В ал. 7 думата „приемна” се заличава, а след думите „Закона за закрила на детето” се добавя „и при условие, че в заповедта за вписването му по чл. 13 изрично е посочено, че може да предоставя и заместваща грижа по реда на тази наредба”.

7. Създава се ал. 8:

„(8) Братя и сестри се настаняват заедно в едно приемно семейство, освен ако това противоречи на техните интереси или в регистъра няма утвърдено приемно семейство, което да е подходящо за настаняване на децата.“

§ 2. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Социалните услуги по чл. 34а, ал. 2 от Закона за закрила на детето, включващи дейности за набиране и оценяване на кандидати за приемни семейства, обучение, взаимно адаптиране, подкрепа и наблюдение на отглеждането на детето, се предоставят от общините и от доставчиците на социални услуги, лицензирани по реда на Закона за социалните услуги".“

2. Създават се ал. 2 и ал. 3:

„(2) Дейностите по ал. 1 се предоставят чрез социалните услуги по чл. 15 от Закона за социалните услуги – информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, обучение за придобиване на умения и общностна работа.

(3) Дейностите по ал. 1 се извършват от дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на семейството само в случаите, когато общината не предоставя социални услуги, които включват тези дейности, и няма лицензирани доставчици, които предоставят такива социални услуги."

3. Досегашните ал. 2 и 3 стават ал. 4 и 5.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „доставчиците на социалната услуга „приемна грижа" се заменят с „общините или лицата по ал. 1, с изключение на случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето, в които дейностите се извършват от дирекция „Социално подпомагане“.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 7.

§ 3. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Основният текст става ал. 1 и в нея думите „социалната услуга „приемна грижа" се заменят с „приемни семейства".

2. Създава се ал. 2:

„(2) Планирането на социалните услуги по чл. 34а, ал. 2 от Закона за закрила на детето е съгласно Националната карта на социалните услуги и общинските годишни планове за социални услуги.“

§ 4. В чл. 5а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3:

а) точка 1 се изменя така:

„1. съвместно с дирекции „Социално подпомагане“ и общините на територията на областта извършва ежегодно проучване и анализ на потребностите от приемни семейства на общинско и областно ниво, въз основа на които планира необходимия брой приемни семейства, както и техния профил;“

б) в т. 5 думите „доставчиците по чл. 4, ал. 1" се заменят с „общините, лицата по чл. 4, ал. 1 и дирекции „Социално подпомагане";

в) създава се т. 6:

„6. съвместно с общините и лицата по чл. 4, ал. 1 организира и провежда информационни срещи, кампании и други събития за популяризиране на приемната грижа и набиране на кандидати за приемни семейства в съответствие с потребностите на общността от приемни семейства с определен профил."

§ 5. Създава се чл. 5в:

„Чл. 5в. (1) Дейностите за набиране, оценяване и обучение на кандидати за приемни семейства, взаимно адаптиране, подкрепа и наблюдение на отглеждането на детето от приемни семейства се предоставят на общинско ниво от една община за лица

от други общини чрез сключване на споразумение по чл. 56 от Закона за социалните услуги.

(2) Дейностите по ал. 1 се предоставят на общинско ниво от една община за лица от други общини при наличие на някои от условията по чл. 56, ал. 3 от Закона за социалните услуги, когато общината няма обективна възможност за осигуряване на предоставянето на социална услуга.

(3) В споразумението се определят отговорностите на общините съгласно чл. 56, ал. 1 от Закона за социалните услуги.

(4) При предоставяне на дейностите по ал. 1 от една община за удовлетворяване на потребностите на лица от други общини в областта в мултидисциплинарния екип по чл. 80, ал. 2 от Закона за социалните услуги и в екипа, който ще предоставя услугите, се включват специалисти от другите общини в областта, с които е сключено споразумението по чл. 56 от Закона за социалните услуги.“

§ 6. Създава се чл. 5г:

„Чл. 5г. (1) Дейностите за взаимно адаптиране, подкрепа и наблюдение на отглеждането на детето от семействата на роднини или близки се осъществяват от общината или лицето по чл. 4, ал. 1, като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето дейностите се осъществяват от дирекция „Социално подпомагане“.

(2) Дейностите по ал. 1 се предоставят на общинско ниво от една община за лица от други общини чрез сключване на споразумение по чл. 56 от Закона за социалните услуги.

(3) При предоставяне на дейностите по ал. 1 от една община за удовлетворяване на потребностите на лица от други общини в областта в мултидисциплинарния екип по чл. 80, ал. 2 от Закона за социалните услуги и в екипа, който ще предоставя услугите, се включват специалисти от другите общини в областта, с които е сключено споразумението по чл. 56 от Закона за социалните услуги.“

§ 7. Създава се чл. 5д:

„Чл. 5д (1) Приемните семейства участват в специализирани/тематични и надграждащи обучения, осигурявани от общината или лицата по чл. 4, ал. 1 по разработени и утвърдени от тях програми.

(2) Приемни семейства, в които има настанени деца, участват в индивидуална и групова супервизия, осигурявана от общината или лицата по чл. 4, ал. 1, като индивидуалната супервизия се провежда най-малко два пъти годишно или при заявено желание от страна на приемното семейство, а груповата супервизия – най-малко три пъти годишно или при заявено желание от страна на приемното семейство.“

§ 8. В чл. 6 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето дейностите се извършват от дирекция „Социално подпомагане“.

§ 9. В чл. 7 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „доставчикът” се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето дейностите се извършват от дирекция „Социално подпомагане“.

2. В ал. 2 думата „доставчикът” се заменя с „общината или лицето“, след думите „приемно семейство“ се добавя думата „информационна“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето дейностите се извършват от дирекция „Социално подпомагане“.

3. Създава се ал. 3:

„(3) В рамките на срещата по ал. 2 за оценка на мотивацията и нагласите към приемната грижа кандидатите за приемно семейство попълват въпросник по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.“

§ 10. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думата „доставчик“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на първото изречение се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето заявлението се подава до дирекция „Социално подпомагане“;

б) в т. 2 думите „от ЕСГРАОН“ се заличават;

в) в т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „включително удостоверение за психично здраве по чл. 146, ал. 1 от Закона за здравето;

г) в т. 7 накрая се поставя запетая и се добавя „който се представя ежегодно“.

2. В ал. 2 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето те се изискват от дирекция „Социално подпомагане“.

3. В ал. 3 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето уведомлението се извършва от дирекция „Социално подпомагане“.

4. В ал. 4 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето предложението се прави от дирекция „Социално подпомагане“.

5. Алинея 6 се отменя.

6. В ал. 7 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а думите „услугата „приемна грижа“ се заменят с „дейностите по чл. 34а, ал. 2 от Закона за закрила на детето“.

7. В ал. 8 се добавя второ изречение със следното съдържание:

„В случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето директорът на дирекция „Социално подпомагане” определя и социален работник за работа с кандидатите за приемно семейство, различен от този, който е определен за работа с детето.”

8. Алинея 9 се отменя.

9. Алинея 10 се изменя така:

„(10) В случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето обстоятелствата по ал. 1, т. 6 и 7 за българските граждани се установяват от дирекции „Социално подпомагане“ служебно, а документът по ал. 1, т. 2 се прилага само когато информацията не може да бъде получена по служебен път.“

10. Създават се ал. 11 и ал. 12:

„(11) При промяна на настоящия адрес на утвърдено приемно семейство съответната регионална дирекция за социално подпомагане служебно го вписва в регистъра по чл. 31, ал. 3 от Закона за закрила на детето без да се извършва повторна оценка и обучение.

(12) В случаите по ал. 11 общината или лицето по чл. 4, ал. 1 по новия настоящ адрес на приемното семейство извършва актуално проучване на условията, в които ще се отглежда детето, като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето, проучването се извършва от дирекция „Социално подпомагане“. Докладът от извършеното проучване със становище за жилищните условия и наличните ресурси на общността се изпраща на регионалната дирекция за социално подпомагане по настоящия

адрес на приемното семейство.“

§ 11. В чл. 9 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „доставчиците” се заменя с „общините или лицата“ и след тях се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето оценяването се извършва от дирекция „Социално подпомагане“.

2. В ал. 2 числото „36“ се заменя с „45“.

§ 12. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Оценката на кандидатите за приемно семейство се извършва по методика, утвърдена от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане след съгласуване с председателя на Държавната агенция за закрила на детето.“

2. Досегашният текст става ал. 2 и в нея:

а) основният текст се изменя така:

„(2) В методиката по ал. 1 се включват показатели за преценка на следните обстоятелства:“

б) в т. 2 думата „доставчика“ се заменя с „общината или лицето“;

в) създават се т. 4, 5, 6, 7, 8 и 9:

„4. изразеното от кандидатите за приемно семейство желание относно характеристиките на детето, за което би искал да полага грижа;

5. съответствие на профила на кандидатите за приемно семейство с изведените потребности в резултат на анализа по чл. 5а, ал. 3, т. 1;

6. възможностите на кандидатите за приемно семейство да осигуряват грижа съобразно потребностите на целевата група деца;

7. изразеното от кандидатите за приемно семейство желание да осигуряват заместваща грижа;

8. владеене на български език;

9. възрастта на кандидатите за приемно семейство.“

§ 13. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето уведомяването се извършва от дирекция „Социално подпомагане“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Социалният доклад съдържа данни и за готовността на приемното семейство да предоставя заместваща грижа.”

§ 14. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „доставчикът“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето представянето се извършва от дирекция „Социално подпомагане“.

2. В ал. 4 думите „при необходимост“ се заличават.

§ 15. В чл. 14 думата „доставчика“ се заменя с „общината или лицето“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето заявлението е до дирекция „Социално подпомагане“.

§ 16. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. Основният текст става ал. 1 и в нея думата „доставчикът“ се заменя с „общината

или лицето“;

2. Създава се ал. 2:

„(2) В случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето становището по ал. 1 се изготвя от дирекция „Социално подпомагане“.“

§ 17. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „взема“ се добавя „предвид“, а думите „доставчика по чл. 4, ал. 1, работещ“ се заменят с „общината или лицето по чл. 4, ал. 1, работещи“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Изборът по ал. 1 се извършва въз основа на:

1. плана за действие по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето;

2. оценката на потребностите на детето и на възможността на приемното семейство да посрещне неговите нужди;

3. преценка от страна на социалния работник на възрастовата разлика между детето и приемния родител към момента на настаняване;

4. близостта на детето до биологичното му семейство и разширения му семеен кръг, в случай, че това е в негов интерес;

5. инфраструктурата на населеното място, в което живее приемното семейство и наличието на здравни, образователни, социални и други услуги.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „план, разработен съвместно от дирекция „Социално подпомагане”, доставчика по чл. 4, ал. 1 и приемното семейство” се заменят с „плана по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, в който се включват дейности за взаимно опознаване на детето и приемното семейство чрез срещи на детето с приемното семейство и посещения на детето в жилището на приемното семейство“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 2” се заменят с „ал. 3”.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

8. Създава се ал. 8:

„(8) Придружаването и предаването на дете при настаняването му в приемно семейство се извършва от дирекция „Социално подпомагане“.“

§ 18. Създава се чл. 16а:

„Чл. 16а. (1) Преди настаняване на детето в приемно семейство дирекция „Социално подпомагане“ задължително извършва оценка на потребностите му по чл. 23, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, с изключение на случаите на спешно настаняване, когато оценката се извършва от дирекция „Социално подпомагане“ по новия настоящ адрес на детето в срок до 10 дни от издаване на заповедта за настаняване на детето.

(2) Оценката на потребностите по ал. 1 се актуализира периодично от дирекция „Социално подпомагане“, съвместно с общината или лицето по чл. 4, ал. 1 при необходимост и/или промяна в обстоятелствата, но най-малко веднъж на 6 месеца.

(3) Въз основа на оценката на потребностите общината или лицето по чл. 4, ал. 1, съвместно с дирекция „Социално подпомагане” и приемното семейство разработват план за грижи, който се съгласува с детето в съответствие с възрастта и степента му на развитие, ако това не противоречи на интересите на детето и не нарушава правата му, като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето планът за грижи се изготвя от дирекция „Социално подпомагане“.

(4) Планът за грижи по ал. 3 се разработва в съответствие с плана за действие по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, като при съставянето му активно се проучват и вземат предвид индивидуалните потребности и желания на детето и всяка от разработените дейности е съобразена с неговия най-добър интерес.

(5) В плана за грижи се включват дейности за:

1. осигуряване на сигурна и безопасна среда за правилното физическо, нравствено, психическо и емоционално развитие на детето;

2. недопускане на насилие, злоупотреба, пренебрегване, нехуманно отношение или дискриминация;

3. осигуряване на подходящи здравни грижи;

4. осигуряване на подходяща форма на образование/обучение и подкрепа в образователния/обучителния процес;

5. подкрепа за придобиване на умения за самостоятелен начин на живот и вземане на самостоятелни решения;

6. поощряване и развитие на талантите и способностите на детето;

7. изграждане на позитивни взаимоотношения в семейството;

8. продължаване на образованието, професионално ориентиране и подкрепа за включване в курсове за професионално обучение според нуждите и възрастта на децата/младежите;

9. подкрепа чрез социални услуги;

10. формиране и поддържане на идентичност;

11. други дейности, в зависимост от потребностите, желанията и интереса на детето.

(6) В зависимост от определените в плана за действие по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето цели, в плана за грижи се включват и дейности за поддържане на връзката на детето с биологичното семейство или с други значими за него лица, с изключение в случаите, когато това противоречи на интересите на детето и/или то е било жертва на насилие, въвлечено в трафик и други форми на експлоатация и нехуманно отношение в биологичното семейство, както и при наличието на заповед за защита по Закона за защита от домашното насилие.

(7) При прекратяване на настаняването на детето в приемно семейство под ръководството на дирекция „Социално подпомагане“ се планират дейности за подготовка и извеждане на детето, които са част от плана за действие по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, освен в случаите на инцидентно възникнали кризисни обстоятелства, налагащи спешното извеждане на детето от приемното семейство.

(8) Дейностите по ал. 5 и 6 са в зависимост от последващите планирани мерки за работа по случая и са съобразени с възрастта и потребностите на детето.

(9) За децата, на които им предстои да навършат 18 години, или ако учат до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, дейностите по ал. 5 включват и подкрепа за продължаване на образованието, осигуряване на трудова заетост, жилищно настаняване и други, които се съгласуват и извършват съвместно с органите и институциите, имащи отношение към тяхното реализиране.“

§ 19. В чл. 18 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 9 думата „доставчика“ се заменя с „общината или лицето“;

б) в т. 11 думите „доставчиците по чл. 4, ал. 1” се заменят с „общината или лицето по чл. 4, ал. 1 съвместно с дирекция „Социално подпомагане” или само от дирекция „Социално подпомагане“ в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето“;

в) точка 12 се изменя така:

„12. подкрепа на детето от дирекция „Социално подпомагане”, общината или лицето по чл. 4, ал. 1, включително и чрез насочване към социални услуги от общината или дирекция „Социално подпомагане”.“

г) създава се т. 13:

„13. спазване на изискванията за предоставяне на приемната грижа, съгласно Приложение № 5.“

2. В ал. 2 след думите „плана за действие“ се добавя „по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето и плана за грижи по чл. 16а, ал. 3“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Планът по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето задължително включва и мерки за осъществяване на контактите между детето и биологичното му семейство и други значими за детето роднини и близки, освен ако това противоречи на интересите на детето, и се разработва съвместно от дирекция „Социално подпомагане“ и общината или лицето по чл. 4, ал. 1, работещи с приемното семейство, като се съгласува с приемното и с биологичното семейство.“

§ 20. В чл. 20 думите „приемна” се заличават.

§ 21. Създава се чл. 20а:

„Чл. 20а. (1) При заявено желание за ползване на заместваща грижа по чл. 21а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето от родител, настойник или попечител, който отглежда дете с трайно увреждане, социален работник от дирекция „Социално подпомагане“ в 20-дневен срок от заявяването проучва възможностите за осигуряване на заместваща грижа от приемно семейство, вписано в регистъра на утвърдените приемни семейства.

(2) При наличие на свободно и подходящо приемно семейство социалният работник по ал. 1 оказва съдействие за осъществяване на среща между родителя, настойника или попечителя и приемното семейство.

(3) За ползване на заместваща грижа по ал. 1 се сключва договор между родителя, настойника или попечителя и приемното семейство, в който се включва:

1. график за ползване на заместващата грижа в рамките на периода, за който ще се осигурява;

2. начин за ползване на заместващата грижа (целодневно, включително няколко поредни дни, нощна грижа, съботно-неделно, денонощно, включително няколко поредни денонощия, почасово);

3. срок за ползване на заместващата грижа;

4. дейностите, които трябва да се осъществят за удовлетворяване на потребностите на детето.

(4) Договорът по ал. 3 се предоставя на дирекция „Социално подпомагане” след писмено съгласие на лицата.

(5) Дейностите по осигуряване на заместваща грижа от приемно семейство се съгласуват и с личния лекар на детето и/или с друг подходящ медицински специалист по искане на родителя, настойника или попечителя.

(6) При спешни случаи поради инцидентно възникнала кризисна ситуация в семейството ползването на заместваща грижа от приемно семейство се осигурява в рамките на деня, в който е заявено желанието за ползването ѝ, при условие, че няма роднини или близки, които да поемат грижите за детето.”

§ 22. Създава се чл. 20б:

„Чл. 20б (1) При заявено желание от семейство на роднини или близки или приемно семейство, в което е настанено дете по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, за ползване на заместваща грижа по чл. 21, ал. 8 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, социален работник от дирекция „Социално подпомагане“ в 20-дневен срок от заявяването проучва възможностите за осигуряване на заместваща грижа от приемно семейство, вписано в регистъра на утвърдените приемни семейства.

(2) При наличие на свободно и подходящо приемно семейство социалният работник по ал. 1 оказва съдействие за осъществяване на среща между семейството на роднини или близки или приемното семейство с приемното семейство, което ще предоставя заместващата грижа.

(3) Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето издава направление за ползване на заместваща грижа, в което се посочва приемното семейство и срокът за нейното предоставяне.

(4) За ползване на заместваща грижа от приемно семейство към договорите по чл. 27, ал. 5 и чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето се сключват допълнителни споразумения, в които се определят срока за ползване на заместваща грижа и промяната в размера на възнаграждението на професионалното приемно семейство и средствата за отглеждане и възпитание на детето.

(5) В случаите, когато в приемното семейство, което ще предоставя заместващата грижа, има настанено дете по чл. 26 от Закона за закрила на детето, между общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и приемното семейство се сключва договор по чл. 27, ал. 5 от Закона за закрила на детето и за новонастаненото дете, както и допълнително споразумение към договора по чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето. В случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето договорът и допълнителното споразумение се сключват с дирекция „Социално подпомагане“.

(6) В случаите, когато в приемното семейство, което ще предоставя заместващата грижа няма настанено дете по чл. 26 от Закона за закрила на детето между общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и приемното семейство се сключват договори по чл. 27, ал. 5 и чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето. В случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето договорите се сключват с дирекция „Социално подпомагане“.

(7) Допълнителните споразумения по ал. 5 и договорите по ал. 6 се предоставят на дирекция „Социално подпомагане” в случаите, когато са сключени между общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и приемното семейство.

(8) За децата с трайни увреждания, включително с нужда от постоянно медицинско наблюдение и медицинска грижа, дейностите по осигуряване на заместваща грижа от приемно семейство се съгласуват с личния и/или лекуващия лекар на детето, а при необходимост и с друг медицински специалист.

(9) При спешни случаи поради инцидентно възникнала кризисна ситуация в семействата по чл. 21, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, ползването на заместваща грижа от приемно семейство се осигурява в рамките на деня, в който е заявено желанието за ползването ѝ.

(10) При ползване на заместваща грижа възнаграждението на професионалното приемно семейство и средствата за отглеждане и възпитание на детето се определят пропорционално на броя на дните/часовете, в които детето ползва заместваща грижа.

(11) Приемните семейства, които предоставят заместваща грижа, получават средства за отглеждане и възпитание на детето съобразно броя на дните, в които предоставят заместващата грижа.“

§ 23. Създава се чл. 20в:

„Чл. 20в (1) Предоставянето на приемната грижа е съгласно изискванията,

определени в Приложение № 5.

(2) Контролът на мярката за закрила приемна грижа и спазването на изискванията за грижа за децата, настанени в приемни семейства се осъществява от дирекция „Социално подпомагане“.

§ 24. Заглавието на Глава пета се изменя така:

„Подкрепа и наблюдение на приемната грижа“.

§ 25. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Общината или лицето по чл. 4, ал. 1 съвместно с дирекция „Социално подпомагане“ осъществяват наблюдение на предоставяната от приемното семейство грижа и подкрепят приемното семейство, с изключение на случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето, в които дейностите се извършват само от дирекция „Социално подпомагане“. Наблюдението се осъществява и чрез съвместни посещения в дома на приемното семейство. За резултатите от наблюдението се попълва карта по образец съгласно Приложение № 6 ежемесечно – за децата до 3-годишна възраст и на три месеца – за всички останали деца.”

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

(2) Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ определя социален работник, който пряко работи с детето, подкрепя го и наблюдава предоставяната от приемното семейство грижа. В случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето директорът на дирекция „Социално подпомагане“ определя и социален работник за работа с приемното семейство. В случаи на установено от социалния работник лошо качество на предоставяната грижа от приемното семейство, дирекция „Социално подпомагане“ може да изиска представяне на актуална информация по чл. 8, ал. 1, т. 2 и 4.“

(3) Общината или лицето по чл. 4, ал. 1 определят един или повече служители, които пряко работят с приемното семейство, в което има настанено дете.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея думата „доставчика“ се заменя с „общината или лицето“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 7 и в нея думите „ал. 2 и 3” се заменят с „ал. 4 и 5”, а след думата „протокол“ се добавя запетая и „който се съгласува с присъствалите на посещението“.

7. Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея думите „ал. 2 и 3” се заменят с „ал. 4 и 5”.

8. Създават се ал. 10 и 11:

„(10) В случаите, когато приемното семейство временно промени местоживеенето си без да променя настоящия си адрес, но за не повече от 3 месеца, наблюдението и подкрепата по ал. 1 се извършва от дирекция „Социално подпомагане“ по временното местопребиваване на приемното семейство и детето/децата.

(11) Социалните работници по ал. 4 и ал. 5 посещават съвместно приемното семейство при необходимост.“

§ 26. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думата „доставчика“ се заменя с „общината или лицето“;

б) създава се нова т. 7:

„7. съмнение, че детето е жертва на насилие или злоупотреба;“;

в) досегашната т. 7 става т. 8.

2. Създават се нови ал. 2, 3, 4 и 5:

„(2) При констатиране на нови обстоятелства, свързани с приемното семейство, дирекция „Социално подпомагане“ задължително извършва проучване.

(3) В случаите, когато приемното семейство е информирало само общината или лицето по чл. 4, ал. 1 за настъпване на обстоятелствата по ал. 1, те незабавно информират дирекция „Социално подпомагане“, която извършва проучване по ал. 2.

(4) В случаите по ал. 1, т. 7 приемното семейство оказва съдействие за възстановяване на детето от травмата и го подкрепя за ползването на подходящи социални услуги при необходимост.

(5) Приемното семейство задължително обсъжда със социалния работник, работещ с детето, необходимите медицински консултации и го информира при всеки възникнал здравословен проблем на детето, като за посрещане на здравните нужди на детето, при необходимост, се подкрепя от общината, лицето по чл. 4, ал. 1 и дирекция „Социално подпомагане”.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 6.

§ 27. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Общината или лицето по чл. 4, ал. 1 съвместно с дирекция „Социално подпомагане” осигуряват подкрепа и помощ на приемното семейство при изпълнение на задълженията, свързани с отглеждането и възпитанието на настаненото дете, чрез поддържащо обучение, консултиране, групи за самопомощ, споделяне на опит и подкрепа, или други услуги, като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето дейностите се осигуряват от дирекция „Социално подпомагане.“

2. В ал. 2 след думите „участват в“ се добавя „специализирани/тематични и надграждащи“, думата „доставчици“ се заменя с „общините или лицата“, а в края на изречението се поставя запетая и се добавя „като в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето обученията се организират от дирекция „Социално подпомагане“.

3. Създават се ал. 3, 4 и 5:

„(3) На приемните семейства се осигурява надграждащо обучение от минимум 24 академични часа годишно.

(4) В случаите, когато детето надхвърли възрастовата група на профила на приемното семейство или възникнат нови обстоятелства, застрашаващи сериозно здравословното му състояние, физическото или психическото му развитие, задължително се провежда специализирано/тематично и надграждащо обучение на семейството, ако то продължава да полага грижи за детето. След приключване на обучението се извършва отбелязване в регистъра на утвърдените приемни семейства за настъпилата промяна в профила на приемното семейство като настаняването на детето не се прекратява.

(5) Общината или лицето по чл. 4, ал. 1 извършва задължителна супервизия на приемното семейство след прекратяване на настаняването на дете, с изключение на случаите, при които са налице условия за заличаване на приемното семейство от регистъра.“

§ 28. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата доклад се добавя „по образец съгласно Приложение № 7“.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Социалният работник може да направи предложение за заличаване на приемното семейство от регистъра по чл. 31, ал. 3 от Закона за закрила на детето и когато приемното семейство:

1. не сътрудничи и/или възпрепятства осъществяването на контакти между детето и биологичния родител/и или близки и роднини;

2. не сътрудничи и/или възпрепятства процеса на реинтеграция на детето;

3. не сътрудничи и/или възпрепятства осъществяването на контакти между детето и кандидат-осиновител и осиновителната процедура;

4. не сътрудничи и отказва да участва в специализирано надграждащо и поддържащо обучение и/или супервизия;

5. не сътрудничи и отказва да съдейства за постигането на заложените цели чрез изпълнение на дейностите от плана за действие по чл. 16а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето и плана за грижи;

6. упражнява насилие, нехуманно или унизително отношение спрямо детето или използва неприемливи и нарушаващи достойнството на детето методи на възпитание;

7. има сериозни здравословни проблеми, които възпрепятстват полагането на качествена грижа за детето;

8. е в невъзможност да задоволи потребностите на детето;

9. не осигурява сигурна и безопасна среда, както и необходимите битово-хигиенни условия за правилното отглеждане и възпитание на детето;

10. не полага грижи, отговарящи на индивидуалните потребности на детето и насърчаващи развитието му.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

5. Създава се ал. 7:

„(7) Приемното семейство може да бъде заличено от регистъра по чл. 31, ал. 3 от Закона за закрила на детето и ако в 12-месечен срок от вписването му в регистъра в него не е било настанено дете поради това, че профилът на приемното семейство не съответства на характеристиките на децата, които имат нужда от настаняване.“

§ 29. В чл. 25, т. 5 думите „деца при условията на заместваща приемна грижа” се заменят с „деца, на които се осигурява заместваща грижа”.

§ 30. В чл. 26, ал. 1 след думите „чл. 9, ал. 2“ съюзът „и“ се заменя със запетая, а след думите „възпитание на деца“ се поставя запетая и се добавя „специализирани/тематични и надграждащи обучения и супервизия“.

§ 31. В чл. 28 ал. 1 се изменя така:

„(1) Приемно семейство може да бъде заличено от регистъра по чл. 31, ал. 3 от Закона за закрила на детето и ако в рамките на 6 месеца направи два отказа за настаняване на дете, за което е подходящо.“

§ 32. В Приложение № 1 към чл. 8, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се т. 2а:

„2а. Желая да предоставям заместваща грижа:

а) да; б) не.”

2. В т. 4 след думата „грижите“ се добавя „(пол, възраст и специфични потребности на детето)“.

§ 33. В Приложение № 4 към чл. 11, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2 думите „Живели ли са някои от децата в специализирана институция/социална услуга – резидентен тип" се заменят с „Настанявано ли е някое от децата извън семейството по реда на Закона за закрила на детето".

2. В т. 5 думите „Ще пожелае ли семейството да приеме дете с етнически произход, различен от неговия, дете с увреждания или здравословни проблеми" се заменят с „Нагласи на семейството да полага грижи за дете с увреждане или здравословни проблеми или дете, пострадало от насилие, трафик или друга форма на злоупотреба".

3. В т. 11 думите „Сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане" и другите доставчици на социалната услуга „приемна грижа" се заменят с „Готовност за сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане", общината или лицето по чл. 4, ал. 1".

4. Създава се нова т. 12:

„12. Заместваща грижа. Условия и готовност за полагане на заместваща грижа."

5. Досегашната т. 12 става т. 13 и в нея след думите „децата, с които най-добре биха работили" се поставят две точки и се добавя „от 0 до 7 години, от 8 до 14 години и от 15 до 18 години, а ако учи - до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст".

6. Досегашната т. 13 става т. 14.

7. Създава се т. 15:

„15. Становище на социалния работник (за утвърждаване на приемното семейство или за отказ от утвърждаване)."

§ 34. Създава се Приложение № 5:

„Приложение № 5 към чл. 20в, ал. 1

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ГРИЖАТА ЗА ДЕТЕ[1], НАСТАНЕНО В ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

Изискване 1: Безопасност и сигурност

На всяко дете, което е настанено в приемно семейство, се осигурява безопасна и сигурна среда, необходима за неговото физическо, психическо и емоционално развитие.

Критерий 1.1. Приемното семейство гарантира сигурна и безопасна среда на детето в неговия дом.

Индикатори	Източници на информация
1) За детето е осигурено самостоятелно легло и лично пространство.	⁻ Наблюдение
2) За детето с увреждане е осигурено обзавеждане и оборудване, съобразено със специфичните му потребности.	⁻ Наблюдение

[1] До навършването на пълнолетие от детето, а ако учи – до завършването на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст

3) Преди настаняването домът на приемното семейство е обезопасен от всички предвидими опасности, съобразени с възрастта и нивото на разбиране на детето, като общината или лицето по чл. 4, ал. 1 прави оценка на риска от възникване на инцидент в рамките на извършваното наблюдение.	⁻ Наблюдение ⁻ Интервю с приемното семейство
4) Приемното семейство учи детето как да бъде в безопасност, включително когато е извън дома на приемното семейство, както и когато използва интернет или социални мрежи.	⁻ Интервю с приемното семейство ⁻ Интервю с настаненото дете

Критерий 1.2: Приемното семейство гарантира защитата на настаненото в неговия дом дете при настъпване на инцидент, застрашаващ живота и здравето му, както и при отсъствието му без основателна причина или предупреждение.

Индикатор	Източник на информация
5) Приемното семейство знае какви действия да предприеме при инцидент с настаненото в дома му дете, вкл. при смърт.	- Интервю с приемното семейство
6) Приемното семейство знае какви действия да предприеме при отсъствие на детето от дома му без разрешение.	- Интервю с приемното семейство
7) Приемното семейство е обучено за оказване на първа медицинска помощ поне веднъж през последните 12 месеца.	- Доклад/протокол от проведен инструктаж/обучение

Изискване 2. Закрила от насилие, експлоатация и дискриминация и насърчаване на позитивните взаимоотношения

Приемното семейство, което се грижи за дете, го защитава от насилие, експлоатация и дискриминация под всякаква форма. Приемното семейство подкрепя детето да споделя своите чувства, емоции и опасения относно миналото или настоящето. Детето се възпитава и подпомага за изграждане на добри взаимоотношения в приемното семейство, както и с други хора.

Критерий 2.1. Детето се подкрепя и овластява да познава правата си.

Индикатор	Източник на информация
8) Приемното семейство познава правата на детето, заложени в Конвенцията на ООН по правата на детето и е обучено как да зачита и защитава правата на настаненото в дома му дете в ежедневието му.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и надграждащи обучения

	- Интервю с приемното семейство - Доклади/протоколи от проведени обучения на приемното семейство
9) Всяко дете познава правата си – съобразно възрастта си и степента на развитие.	- Интервю с детето
10) Всяко дете познава основните граждански права и задължения.	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

Критерий 2.2.: Приемното семейство зачита в максимална степен личното достойнство на настаненото дете и гарантира неговата защита от злоупотреба и насилие.

Индикатори	**Източници на информация**
11) Приемното семейство има знания и умения за грижа за дете, жертва на насилие или злоупотреба, умения за полагане на подходящи грижи, създава култура на откритост и доверие и е наясно и наблюдава за всички признаци или симптоми, които могат да означават, че детето е изложено на риск от насилие или злоупотреба.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и надграждащи обучения по темата за насилие над деца - Доклади/протоколи от проведени обучения - Интервю с приемното семейство

Критерии 2.3. Приемното семейство прилага позитивни възпитателни методи за постигане на приемливо поведение на настаненото в дома му дете, като подходът е индивидуален и се базира на личната история на детето, индивидуалните му нужди и способности, и нивото на развитие.

Индикатор	**Източник на информация**
12) Преди настаняването на детето са обяснени по достъпен и разбираем начин причините и срокът на настаняване и правилата за поведение в дома, където ще бъде настанено и те са обсъдени с него.	- Интервю с приемното семейство - Интервю с детето (при приложимост)
13) Приемното семейство е обучено да прилага позитивни възпитателни методи за постигане на приемливо поведение на настаненото в дома му дете.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и надграждащи обучения по темата за позитивно възпитание - Доклади/протоколи от проведени обучения

	- Интервю с детето за изследване на позитивни възпитателни подходи
14) Приемното семейство е обучено как да управлява поведението и емоциите си в грижата за детето, особено когато то проявява неприемливо поведение и полага усилия да разбере как преживяното от детето до настаняването му може да повлияе негативно върху поведението му.	- Интервю с приемното семейство - Интервю с детето - Доклади/протоколи от проведено надграждащо обучение на приемното семейство за разпознаване признаците на ескалация на поведението и за прилагане на стратегии за деескалация на рисково поведение

Изискване 3.

Приемното семейство осигурява на настаненото в дома му дете подходящи здравни грижи и здравна профилактика.

Критерии 3.1. Приемното семейство осигурява на всяко дете достъп до здравна профилактика, здравни грижи, лечение и рехабилитация.

Индикатор	**Източник на информация**
15) Преди настаняването на детето на приемното семейство е дадено пълно описание на здравните потребности на детето и са уточнени процедурите, осигуряващи получаването на медицинско лечение и грижи.	- Интервю с приемното семейство за изследване на информираността му за специфики в здравните нужди на детето
16) Приемното семейство е обучено по въпросите за поддържане на здравето и хигиената на детето.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и надграждащи обучения по въпросите за поддържане на здравето и хигиената на детето - Доклади/протоколи от проведени обучения
17) Приемното семейство е запознато със задълженията и отговорностите си за запазване здравето на всяко дете под негова грижа, което включва: а) осигуряване на личен лекар; б) водене на детето при лекар и зъболекар, когато е необходимо;	- Лична здравно-осигурителна книжка на детето - Медицински документи (епикризи, медицински изследвания и др.)

в) водене на детето на всички необходими профилактични прегледи; г) отдаване внимание на здравните въпроси в ежедневната грижа за детето, като диета, лична хигиена, спортуване. д) поставяне на необходимите имунизации на детето – според неговия здравен статус и съобразно имунизационния календар на Република България; е) задължение да не се отказва хоспитализация на детето и придружаване при болнично лечение.	
18) Приемното семейство осигурява здравословно и разнообразно хранене на детето, както и диетично хранене на детето, ако то се нуждае от такова.	- Интервю с приемното семейство - Интервю с детето (при приложимост) - План за грижи по чл. 16а, ал. 3
19) Приемното семейство осигурява на детето съобразно неговата възраст информация по въпроси, касаещи здравословно хранене, здравословен начин на живот, вредни навици, отговорно сексуално поведение.	- План за грижи по чл. 16а, ал. 3 - Интервю с приемното семейство - Интервю с детето (при приложимост)

Критерий 3.2: Приемното семейство поддържа в наличност основни лекарствени продукти за оказване на първа медицинска помощ и на първични здравни грижи.

Индикатор	Източник на информация
20) Основните лекарствени продукти за оказване на първа медицинска помощ се съхраняват на специално място, до което детето няма достъп.	- Наблюдение на мястото за съхраняване на лекарствени продукти
21) Приемното семейство е обучено да администрира лекарства. Предписаните лекарства се дават само на детето, за което са предписани в съответствие с предписанието.	- Документи, удостоверяващи изписани лекарствени продукти
22) Приемното семейство води писмени записи за всички лекарства, лечение и първа помощ, дадени на детето по време на настаняването му.	- Писмени записи - Интервю с детето (при приложимост)

Изискване 4: Образование и професионално обучение

Приемното семейство осигурява подкрепа на детето за достъп до подходящо заведение за предучилищно и училищно образование и възпитание и съдействие за включване в обучителни програми за придобиване на трудови умения.

Критерий 4.1: Всяко дете, настанено в приемно семейство, посещава задължителните за възрастта му форми на образование – детска градина, училище, Център за специална образователна подкрепа/младеж и/или Център за подкрепа за личностно развитие.

Индикатор	Източник на информация
23) Всяко дете посещава съответните институции в системата на предучилищното и училищното образование съобразно възрастта и възможностите си.	- Наблюдение - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство - План за грижи по чл. 16а, ал. 3 - Интервю с педагогическия персонал/ръководството на детска градина/училище
24) Приемното семейство осигурява подкрепа на детето в процеса на образование/обучение.	
25) За всяко дете/младеж са осигурени необходимите учебни материали, пособия, помагала и др.	
26) На детето се осигуряват условия за самостоятелна подготовка за училище, като приемното семейство активно го насърчава и подкрепя за това.	- Наблюдение - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство - Интервю с педагогическия персонал/ръководството на детска градина/училище

Критерий 4.2: Приемното семейство подкрепя детето, наближаващо възрастта за напускане на училище, да продължи образованието си или да се включи в програми за професионално обучение за придобиване на професионални умения, съобразно неговите желания, способности и възможности, включително чрез съдействие от общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане".

Индикатор	Източник на информация
27) Детето се консултира и му се оказва подкрепа за продължаване на образованието или за включване в програми за обучение за придобиване на професионални умения, съобразно неговите желания, способности и възможности.	- Интервю с дете над 16-годишна възраст - Интервю с приемното семейство - План за грижи по чл. 16а, ал. 3

Критерий 4.3: При констатирано изоставане в развитието на настаненото дете, приемното семейство с подкрепата на общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане" предприема действия за адекватна подкрепа за посрещане на специалните му потребности.

Индикатор	Източник на информация
28) Приемното семейство осигурява условия и подкрепя детето да бъдат оценени неговите специални потребности и при необходимост да получи определените терапевтични действия.	- Наблюдение - План за грижи по чл. 16а, ал. 3 - При приложимост, съответен документ за извършена оценка
29) Приемното семейство е обучено за посрещане на специалните образователни потребности на детето.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и

	надграждащи обучения за посрещане на специалните образователни потребности на детето - Доклади/протоколи от проведено специализирано/тематично или надграждащо обучение по темата

Изискване 5: Идентичност и контакти с биологичното семейство и други значими за детето хора

Приемното семейство подкрепя детето да развива своята идентичност и чувство на принадлежност към собственото му семейство, приятели, култура, религия и общност. На детето се осигурява възможност за контакти с неговото биологично семейство, с определения подходящ осиновяващ, с близки, приятели и значими за детето хора, ако това е в негов интерес.

Критерий 5.1: Приемното семейство създава условия детето да познава личната си история и да формира позитивна идентичност и себеуважение, като при необходимост се подкрепя от общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане". Съществуващите социални и общностни връзки на детето се поддържат.

Индикатор	Източник на информация
30) Приемното семейство работи с детето по Книга на живота (при приложимост).	- Книга на живота, в която са вписани важни обстоятелства от ежедневието на детето във всички области на живота му
31) Създаване/набиране/съхраняване на значими за детето документи, записи на постижения, снимки и предмети със сантиментална стойност.	- Съответни документи, записи на постижения, снимки, предмети и други

Критерий 5.2. Приемното семейство с подкрепата на общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане" осигурява възможност на детето за контакти с биологичното му семейство, с определения подходящ осиновяващ, с близки, приятели и значими за детето хора, ако това е в негов интерес, при ясно формулирани роли, права и отговорности.

Индикатор	Източник на информация
32) Приемното семейство насърчава, подкрепя и улеснява детето да използва различни начини за поддържане на контакт, включително чрез телефон, текстово съобщение и имейл.	- План за действие на ОЗД в ДСП - План за грижи по чл. 16а, ал. 3 - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

33) Приемното семейство съдейства за осъществяване на контактите в съответствие с интереса на детето и неговата безопасност.	- План за грижи по чл. 16а, ал. 3
34) Приемното семейство е обучено и е наясно как да общува и работи с биологичното семейството и/или настойника/попечителя на детето, с определения подходящ осиновяващ и със значимите за детето хора.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и надграждащи обучения - Доклади/протоколи от проведени обучения - Протоколи от срещи за подкрепа и/или супервизия

Изискване 6. Жизнени умения за самостоятелност, отдих и свободно време

Приемното семейство подкрепя детето за придобиване на знания и развиване на умения за самостоятелен начин на живот, вземане на самостоятелни решения и го подготвя за независим живот при напускане на грижата. Приемното семейство дава възможност на детето да изпитва радост, да се забавлява, да преживява успех и придобие доверие в себе си.

Критерий 6.1. Приемното семейство насърчава детето да развива умения и увереност в грижата за себе си и да изгражда набор от социални умения, практически умения за самостоятелен живот и управление на домакинство.

Индикатор	Източник на информация
35) Приемното семейство е обучено да развива социални и практически умения за живот у детето, настанено в дома му.	- Програма за обучение на кандидати за приемни семейства и специализирани/тематични и надграждащи обучения - Доклади/протоколи от проведени обучения - Проведени групови и индивидуални супервизии
36) Приемното семейство насърчава у детето развитието на умения за самостоятелност организиране на ежедневните дейности, свързани с образование, спорт, хоби, свободно време чрез участие в пазаруване, приготвяне на храна, сервиране, отсервиране, спазване на лична и битова хигиена и др.	- Наблюдение - Интервю с детето
37) Детето може да посочи поне два примера за прояви на самостоятелност, взимане на лични решения и правене на избори, съобразно неговата възраст.	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

38) Приемното семейство може да посочи поне два примера, с които да представи как насърчава детето в развитието на умения за самостоятелност, взимане на лични решения и правене на избори.	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

Критерий 6.2: Напускането на приемната грижа при навършване на пълнолетие от детето или след завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, ако учи, е планирано и се подготвя съвместно с детето, приемното семейство, социалния работник в ДСП (работещ с детето) и общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане".

Индикатор	Източник на информация
39) Приемното семейство подготвя детето, навършило 16 години, за водене на самостоятелен живот във връзка с предстоящото навършване на пълнолетие, съобразно неговите индивидуални особености, интереси за личностното и професионално развитие и потребности и предстоящия нов начин на живот.	- План за грижи по чл. 16а, ал. 3 - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

Критерий 6.3. Приемното семейство дава възможност на детето да развива своите интереси, подкрепя го да организира свободното си време по начин, който насърчава личностното му развитие и който му носи удоволствие, чувство за успех, себеуважение и самоувереност.

Индикатор	Източник на информация
40) Приемното семейство подкрепя детето да участва в извънкласни дейности в училището и извън него.	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство - Снимки, сертификати, грамоти, отличия, награди, медали и други материали
41) Приемното семейство е наясно какви решения може да взима самостоятелно в изпълнение на плана за грижи на детето относно ежедневния му живот, като участие в развлекателни дейности, честване на религиозни празници и др., като получава подкрепа и съдействие от общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане".	- Интервю с приемното семейство - Протоколи от обсъждания и съвместни срещи
42) Приемното семейство е наясно как да взема разумни и подходящи решения в рамките на делегираните му правомощия, като получава подкрепа и съдействие от общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане". Всички принципни решения, касаещи	- Интервю с приемното семейство - Протоколи от обсъждания и съвместни срещи

ежедневието на детето, са обсъдени със социалния работник от ДСП. Вземането на решения и всяка оценка на риска за детето при всички дейности, в които то участва, се предприема по начин, както родител би направил и в зависимост от особеностите и степента на развитие на детето.	
43) Детето може да посочи поне два примера за организацията на свободното му време, съобразено с негови предпочитания.	- Интервю с детето
44) Приемното семейство може да посочи поне два примера, с които да представят насърчаване развитието на детето в рамките на организацията на свободното време на детето.	- Интервю с приемното семейство

Изискване 7: **Права на детето – достойнство, поверителност, избори, зачитане мнението на децата**

Приемното семейство зачита правата на детето, настанено в дома му.

Критерий 7.1. Приемното семейство полага грижи за детето, като зачита неговото достойнство, уединение и право на избор.

Индикатор	Източник на информация
45) Детето получава персонални грижи и има възможност да бъде самостоятелно в съответствие с неговата възраст, степен на развитие, пол, култура, етнос, религия и индивидуални потребности.	- План за грижи по чл. 16а, ал. 3 - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство
46) Приемното семейство пази личните вещи на детето и зачита личната му кореспонденция.	- Наблюдение - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство
47) Детето има осигурено подходящо спрямо възрастта си пространство за почивка, учене, уединение. Приемното семейство предоставя възможност на детето за лично пространство и уважаване на личните му граници.	- Наблюдение - Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

Критерий 7.2. Приемното семейство зачита мнението на детето при решаването на всички въпроси относно грижите за него, освен в случите, когато това не е в интерес на детето.

Индикатор	Източник на информация
48) Детето в съответствие с възрастта му, нивото на развитие и индивидуални потребности има достъп до информация относно търсените от него услуги и дейности в свободното време, за да формира мнение и да упражнява избор, както и до	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство

информация, съдържаща се в досието му, която касае работата с него, неговото развитие и бъдеще.	
49) Детето е насърчавано и подкрепяно от приемното семейство да изразява мнение относно полаганите за него грижи в приемното семейство	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство
50) На детето е осигурена възможност да изразява своето мнение по всички въпроси, които засягат неговите права и интереси в съответствие с възрастта му, нивото на развитие и индивидуални потребности.	- Интервю с детето - Интервю с приемното семейство
51) На всяко дете със затруднена комуникация са осигурени възможности да изразява мнението си и да се запознае с взетите решения.	- Осигурени помощни средства и/или средства за помощна и алтернативна комуникация
52) Съобразно възрастта си детето е запознато от ДСП с реда за подаване на жалби. Общината, лицето по чл. 4, ал. 1 или дирекция „Социално подпомагане" оказват съдействие на детето, когато е необходимо, за подаване на жалба относно полаганите за него грижи (при приложимост).	- Съобразно възрастта – интервю с детето (при приложимост)

§ 35. Създава се Приложение № 6:

„Приложение № 6
към чл. 21, ал. 1

КАРТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА ПРИЕМНА ГРИЖА

I. Данни за приемното семейство и детето:

<u>Данни за детето:</u>

Имена:

Дата на раждане:

Адрес:

Заповед за настаняване:

Съдебно решение:

<u>Данни за приемното семейство:</u>

Имена:

Адрес:

Заповед за утвърждаване:

II. Осигуряване на сигурна и безопасна среда за правилното развитие на детето:

Подготвена ли е средата в дома на приемното семейство за посрещане на конкретното дете по отношение на неговата безопасност и в зависимост от възрастта му? Поставя ли приемното семейство ясни правила и граници на детето и те адекватни ли са за възрастта му? Как реагира детето на правилата в дома на семейството?	Осигурено лично пространство	Осигурени ли са за детето лични вещи и пособия? Ако то е имало такива от своето семейство, как те се пазят?	Възникнали или повтарящи се инциденти, които застрашат здравето или живота на детето.

III. Здравословно състояние и физическо развитие на детето:

Име на личния лекар и стоматолог на детето. **Ако е направена промяна, каква е причината:**

Проведени в отчетния период профилактични прегледи или прегледи при здравни неразположения на детето. Имало ли е консултация с лекар-специалист? Защо е проведена? Поставена ли е диагноза и проведено ли е лечение?	Поставени имунизации в отчетния период	Как се развива детето (наддава ли на тегло и израства ли с темп, съответстващ на възрастта). Физически активно ли е? Спортува ли?	През отчетния период е потвърдено хронично заболяване на детето. Диспансеризирано ли е? Изписана ли е терапия? Как ПС се справя с лечението на детето?

IV. Особености в емоционалното и поведенческо развитие на детето

Опишете емоционалното състояние на детето през отчетния период. Какви са взаимоотношенията на детето с приемното семейство/ с биологичното дете, ако има такова? Има ли изградена привързаност между детето и приемния родител? Ако има промяна в емоционалното състояние на детето, в какво се изразява; с какво я свързва приемното семейство? Какво прави приемният родител, за да успокои детето?	Как реагира детето на правилата в дома на семейството, както и по отношение на подхода на възпитание? Има ли особености в поведението на детето, които не са характерни за възрастта му? Има ли прояви на неприемливо/рисково, нехарактерно за детето поведение в отчетния период. Какви действия е предприело приемното семейство? Обръщало ли се е за подкрепа към ОЗД/екипа по приемна грижа?

V. Осигуряване на подходяща форма на образование/обучение и подкрепа в образователния/обучителен процес:

Детско заведение/училище, което детето посещава:

Детето посещавало ли е редовно детското заведение/учили ще през отчетния период? Ако има отсъствия, каква е причината?	Успеваемост на детето в училище през отчетния период.	Осигурил ли е приемният родител всички необходими на детето пособия за училище? Как и с какво приемното семейство подкрепя детето в образователния/обучителен процес

VI. Поощряване и развитие на талантите и способностите на детето, подкрепа за придобиване на умения за самостоятелен начин на живот и вземане на самостоятелни решения:

Интереси, хобита на детето. Как ги упражнява? Как приемният родител стимулира развитието на интересите на детето?	Умения за живот, които приемният родител развива у детето (самостоятелност, социални умения, практически умения и др.) в зависимост от възрастта му? Има ли промяна за отчетния период?	Как оползотворява детето свободното си време?

VII. Идентичност, контакти с биологичното семейство, роднини или близки, кандидат осиновители:

Работи ли приемното семейство за развитие/запазване на идентичността на детето и по какъв начин? (напр. наличие на	Имало ли е срещи и контакти с биологичното семейство, роднини или близки, кандидат осиновители в отчетния период? Къде се провеждат те? Кой е присъствал на тези срещи?	Какво отражение са имали срещите върху емоционалното състояние и поведение на детето?

снимки/видеоклипов е от различни значими за детето събития.)	Как приемното семейство ги оценява и как е оказало подкрепа на детето? ,	

VIII. Изводи, насоки, препоръки:

Дата на посещение: ……

……

(подпис, име и длъжност на лицето, осъществило наблюдението)

……

(подпис, име на приемния родител)“

§ 36. Създава се Приложение № 7:

„Приложение № 7
към чл. 24, ал. 1

СОЦИАЛЕН ДОКЛАД ЗА ПРЕГЛЕД НА УТВЪРДЕНО ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Име(на) на приемния родител/приемното семейство	
Адрес (обл., общ., гр. с., жк./ул. №)	
Заповед за вписване в регистъра по чл. 31, ал. 3 от ЗЗД	
Профил на приемното семейство (вкл. заместваща грижа)	

Име на социалния работник на приемното семейство от общината или доставчика на СУ, лицензиран по ЗСУ	
Име на социален работник на приемното семейство от ОЗД/ДСП (в случаите по чл. 34а, ал. 4 от ЗЗД)	

Име на социален работник на детето от ОЗД/ДСП	

Имена на децата настанени в момента	**Дата на раждане**	**Начална дата на настаняването**

Имена на децата настанявани в ПС от последния преглед	**Дата на раждане**	**Начална и крайна дата на настаняването**

Имена на децата настанявани в ПС от последния преглед за ползване на заместваща грижа	**Дата на раждане**	**Начална и крайна дата на настаняването**

Посещавано обучение, проведена супервизия и други ползвани социални услуги за подкрепа на приемното семейство. Резултати от проведените обучения, усвоени умения и компетенции	**Дати**

II. СТАНОВИЩА НА ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“, ОБЩИНАТА, ДОСТАВЧИКА НА СУ

1. **Становище на социалния работник на детето от ОЗД/ДСП за развитието на отглежданите в семейството деца и за всички деца, настанявани след последния преглед**

(опишете развитието на детето в зависимост от възрастта и индивидуалните му потребности в резултат на предприетата мярка за закрила и съобразно заложените дейности в плановете за действие; напредък в развитието на детето; преодолени дефицити; оказана подкрепа на детето от доставчик на социална услуга и постигнати резултати);

2. **Становище на социалния работник от общината, доставчика на СУ, лицензиран по ЗСУ или социалния работник на приемното семейство от ОЗД/ДСП (в случаите по чл. 34а, ал. 4 от ЗЗД)**

(опишете възможността на приемното семейство да предоставя качествена приемна грижа; отражението на предоставяната грижа от приемното семейство върху развитието на детето в зависимост от възрастта и индивидуалните му потребности, съобразно изготвения план за грижа; напредък в развитието на детето; преодолени дефицити; давани препоръки на приемното семейство по отношение на предоставяната грижа; оказана подкрепа на приемното семейство и постигнати резултати);

3. **Мнение на детето, настанено към момента в семейството, съобразно възрастта му (за деца, навършили 10 г.)**

(как детето описва взаимоотношенията си с приемното семейство, неговото усещане за сигурност, комфорт, безопасност, подкрепа и др. обстоятелства, свързани с грижите, които то получава);

4. **Заключение на социалните работници, отговорни за приемното семейство и детето, относно възможностите на приемния родител да предоставя качествена приемна грижа и да осигури подкрепа на настанените при него деца:**

Съвместно решение за оценка на приемното семейство
(извършена съвместно от социалния работник на детето от ОЗД/ДСП и общината или доставчика на социална услуга, социалния работник на приемното семейство от ОЗД/ДСП (в случаите по чл. 34а, ал. 4 от ЗЗД) на базата на индикатори, като се преценяват уменията на приемното семейство да полага адекватни грижи за настанените деца; бъдещ потенциал и други обстоятелства, имащи отношение към процеса на предоставяне на приемна грижа;

наличие на различия в оценката и мнението на специалистите по отношение на приемното семейство и в каква насока са, ако ги има)

ВЪЗМОЖНОСТИ	РЕШЕНИЕ
Продължаване на одобрението на приемното семейство за още една година	
Промяна на одобрението на приемното семейство и мотивиране на предложението за промените	
Препоръки относно необходимостта на приемното семейство от провеждане на обучения и супервизии	
Прекратяване на одобрението на приемното семейство - причини. Има ли настоящи настанявания в семейството, които трябва да бъдат прекратени и какви последващи мерки ще се предприемат в такива случаи.	

Други обстоятелства (отразяване на информация, която не е включена в структурата на доклада, но има отношение към предоставяната грижа от приемното семейство)

……
……
……
……
……
…….....

Съгласували:
Началник отдел ЗД:
/име, подпис/
Упълномощен служител на общината/доставчика на СУ:
/име, подпис/

Изготвили:

Социален работник на детето от ОЗД/ДСП:
/име, подпис/
Социален работник от общината/доставчика на СУ:
/име, подпис/
Социален работник на ПС от ОЗД/ДСП:
/име, подпис/

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 37. В Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция, приета с Постановление на Министерския съвет № 181 от 11.08.2003 г. (обн., ДВ, бр. 74 от 2003 г., изм. и доп., бр. 37 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието и навсякъде в наредбата думите „институции“ и „специализирани институции“ се заменят със „социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа“, а думите „специализирана институция“ се заменят със „социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа“.

2. В чл. 2, ал. 4 думите „на Закона за защита на личните данни“ се заменят със „за защита на личните данни“.

3. В чл. 3:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Родителите са длъжни своевременно да уведомят съответната дирекция „Социално подпомагане“ при промяна на местопребиваването си.“

б) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

4. В чл. 4 т. 6 се изменя така:

„6. когато в хода на извършваното от отдел „Закрила на детето“ социално проучване по сигнал за дете в риск се идентифицира риск от изоставяне на детето;“

5. В чл. 9, ал. 2 след думата „жена“ се поставя запетая и се добавя: „като непосредствено след това осъществява контакт с лицата от семейния и разширения семеен кръг на майката/бременната жена относно проучване на възможностите и желанието им за оказване на подкрепа на майката и детето“.

6. В чл. 10:

а) в ал. 1 думите „социален доклад по образец съгласно приложение № 1“ се заменят с „доклад по чл. 16, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, който включва заключение за наличие или липса на констатирани рискове от изоставяне на детето“.

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Срокът за оценяване по случая е 4 седмици от получаването на сигнала в дирекция „Социално подпомагане“. Въз основа на направената оценка социалният работник изготвя доклад по чл. 16, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, който включва мотивирано предложение до директора на дирекция „Социално подпомагане“ за предприемане на мерки за предотвратяване на изоставянето.“

7. В чл. 11, ал. 2 след думите „план за действие“ се добавя „с дългосрочна цел „Отглеждане на детето в семейството му“.

8. В чл. 12, ал. 2 думите „по преценка на социалния работник – с участието и на“ се заличават, а думите „други заинтересувани лица“ се заменят с „всички заинтересовани лица и институции“.

9. В чл. 18:

а) В т. 2 думите „социален доклад по образец съгласно приложение № 1“ се заменят с „доклад по чл. 16, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето“.

б) В т. 3 след думите „план за действие“ се поставя запетая, а думите „и включване“ се заменят с „в който се определя дългосрочна цел „Реинтеграция на детето в биологичното/осиновителното семейство“ и“.

10. В чл. 19:

а) в ал. 1 думите „по чл. 18, т. 2“ се заменят с „по чл. 16, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето“.

б) в ал. 5 думите „на Закона за защита на личните данни“ се заменят със „за защита на личните данни“.

11. В чл. 21 думите „Директорът на специализираната институция“ се заменят с „Ръководителят на социалната или интегрираната здравно-социална услуга за резидентна грижа“.

12. В чл. 22, ал. 2 думите „по преценка на социалния работник и“ заличават, а думите „други заинтересувани лица“ се заменят с „всички заинтересовани лица и институции“.

13. Приложение № 1 към чл. 10 и чл. 19, ал. 1 се отменя.

14. Приложение № 3 към чл. 14, ал. 2 и чл. 25, ал. 1 се изменя така:

„Приложение № 3 към чл. 14, ал. 2 и чл. 25, ал. 1

ЛИСТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРИКЛЮЧЕН СЛУЧАЙ
Входящ № .....

Дата: 1. Място на наблюдението (в дома)

_____ _____

2. Цел на посещението:
.....
.....
.....

3. Установени факти:
.....
.....
.....

4. Области на наблюдение на детето:

Здраве:.....

Образование:.....

Грижи за детето: .....

Подкрепяща среда:.....

Оказана подкрепа (социални услуги, получавани помощи):

.....

5. Източници на информация:.....

6. Изводи от наблюдението на детето:
.....
.....
.....

Социален работник: .....
(име, фамилия, длъжност, подпис)“

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ

И.Д. ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:

ГАБРИЕЛА КОЗАРЕВА

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МТСП:

СВЕТОЗАР ВАСИЛЕВ

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ПООП, МТСП:

МОМЧИЛ МАСЛАРОВ